

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 203/2018-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. augusta 2018 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Mojмира Mamojku vo veci sťažnosti obce Švedlár, Švedlár 87, zastúpenej obchodnou spoločnosťou PUCHALLA, SLÁVIK & partners s. r. o., Kmeťova 24, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Martin Puchalla, PhD., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5 Er 259/2014 z 1. februára 2018 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obce Švedlár na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5 Er 259/2014 z 1. februára 2018 **p o r u š e n é b o l i .**

2. Uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5 Er 259/2014 z 1. februára 2018 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Spišská Nová Ves na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Spišská Nová Ves je povinný uhradiť obci Švedlár trovy konania v sume 562,21 € (slovom päťstošesťdesiatdva eur a dvadsaťjeden centov) na účet jej právnej zástupkyňi obchodnej spoločnosti PUCHALLA, SLÁVIK & partners s. r. o., Kmeťova 24, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. apríla 2018 doručená sťažnosť obce Švedlár (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5 Er 259/2014 z 1. februára 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že v označenom exekučnom konaní vedenom pred okresným súdom žiadala o odklad exekúcie, o ktorom rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že odklad exekúcie nepovolil. Podľa jej názoru boli splnené zákonné predpoklady na povolenie odkladu exekúcie z dôvodu, že vo vzťahu k dvom exekučným titulom prebieha konanie alebo iný právny postup, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť spôsobujúca zastavenie exekúcie. Sťažovateľka tvrdí, že okresný súd rozhodol o jej návrhu na povolenie odkladu exekúcie arbitrárne, ignorujúc podstatné a právne významné skutočnosti ňou namietané. Z napadnutého rozhodnutia okresného súdu podľa jej názoru nie je možné zistiť, akým spôsobom, na základe akých úvah a prečo exekučný súd ňou označené konania posúdil ako konania, ktoré nemôžu viesť k zrušeniu exekučných titulov. Vychádzajúc z uvedeného, ako aj ďalších dôvodov uvedených v sťažnosti, sťažovateľka nadobudla presvedčenie, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu jej označených práv.

3. Ústavný súd podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 203/2018-14 z 22. mája 2018 prijal sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie a zároveň rozhodol o navrhnutom dočasnom opatrení, ktorým odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu do rozhodnutia o tejto sťažnosti vo veci samej.

4. Následne ústavný súd 12. júna 2018 vyzval okresný súd, aby sa vyjadril k vecnej stránke sťažnosti, a zaslal dotknutý súdny spis a zaujal stanovisko k možnému upusteniu od ústneho pojednávania vo veci.

5. Okresný súd doručil 6. júla 2018 ústavnému súdu vyjadrenie, v ktorom vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania o sťažnosti. V prílohe vyjadrenia sa nachádzalo vyjadrenie zákonného sudcu, s ktorým sa v celom rozsahu predseda okresného súdu stotožnil, ako aj samotný súdny spis. Zákonný sudca vo svojom vyjadrení k vecnej stránke v podstatnom uviedol:

«Predmetná exekúcia sp. zn. 5Er/259/2014 je vedená na základe 4 exekučných titulov, a to rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 1Cb 76/2003-297 zo dňa 27. 03. 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22. 04. 2008 a vykonateľnosť dňa 26. 04. 2008, Uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 12Cb 51/2006 zo dňa 11. 04. 2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 15. 08. 2008, Platobného rozkazu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 11Ro 244/2009-25 zo dňa 2. 12. 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23. 12. 2009 v spojení s Uznesením 11Ro 244/2009-27 zo dňa 3. 2. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 26. 02. 2010 (súčasná spisová značka je 10Cb/129/2016) a Platobného rozkazu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 15Rob 523/2009-38 zo dňa 8. 1. 2010, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 5. 2. 2010 v spojení s uznesením 15Rob 523/2009-40 zo dňa 15. 1. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 5. 2. 2010 (súčasná spisová značka je 15Cb/l 38/2016)...

... Povinný (sťažovateľ) cestou právneho zástupcu uviedol, že podáva NOVÝ návrh na odklad exekúcie, pričom zdôraznil, že návrh je založený na NOVÝCH skutočnostiach a to 1./ podané dovolanie povinného a najmä podané 2./ dovolanie generálneho prokurátora (spis 10Cb/129/2016).

Toto svoje podanie však povinný odôvodnil tým, že dňa 04. 05. 2017 bolo na Najvyšší súd Slovenskej republiky podané dovolanie generálneho prokurátora pod sp. zn. VI/2 Pz 49/17/1000-10 proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Cob/190/2016-127 zo dňa 27. 12. 2016 a tiež dovolanie povinného (žalovaného) zo dňa 27. 03. 2017 podané na Najvyšší súd Slovenskej republiky proti tomu istému uzneseniu Krajského súdu v Košiciach. Povinný vo svojom podaní tiež poukázal na skutočnosť, že neodkladným výkonom exekúcie v spojení s nemožnosťou navrátenia do pôvodného stavu v exekučnom konaní s prihliadnutím na extrémne vysokou vymáhanou sumou by pre povinného ak obec znamenalo mimoriadne nepriaznivé, priam likvidačné následky spojené s nemožnosťou vykonávať základné úlohy obce s výrazným dopadom na povinného aj na jeho obyvateľov. Povinný tiež vo svojom podaní vyjadril názor, že vzhľadom na podané dovolania, resp. prebiehajúce odvolacie konanie na Krajskom súde v Košiciach o odvolaní povinného (žalovaného) proti uzneseniu tunajšieho súdu sp. zn. 15Cb/138/2016-129 zo dňa 18. 10. 2016 je možné dôjsť k záveru o neprávoplatnosti a nevykonateľnosti platobných rozkazov - "exekučných titulov" v tomto konaní a v konečnom dôsledku tak k zastaveniu exekúcie...

... Pri vypracovaní ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia súd vychádzal z toho, že samotné podanie mimoriadneho opravného prostriedku proti právoplatnému exekučnému titulu nie je samo osebe dôvodom na rozhodnutie o odklade exekúcie, čo potvrdil aj Ústavný súd Slovenskej republiky, keď vo svojom uznesení zo dňa 15. 01. 2009, sp. zn. II. ÚS 1/09 uviedol: „Povolenie odkladu exekúcie podľa §56 ods. 2 exekučného poriadku predpokladá preukázanie povinným takých okolností, z ktorých vyplýva, že možno dôvodne očakávať zastavenie exekúcie v dôsledku splnenia podmienok stanovených na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku. Pred povolením odkladu exekúcie z tohto dôvodu by malo byť teda dostatočne osvedčené, že sa začalo konanie alebo iný právny postup, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť spôsobujúca zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Takouto

skutočnosťou je vždy rozhodnutie súdu o odklade vykonateľnosti exekučného titulu, ktoré môže byť vydané aj v konaní o obnove konania (§ 233 OSP), resp. situácia, s ktorou odklad vykonateľnosti spája právo, napr. povolenie obnovy konania (§ 234 ods. 3 OSP). Takouto skutočnosťou však automaticky nie je akékoľvek súdne konanie začaté povinným, ktorým spochybnil platnosť alebo účinky exekučného titulu.“ Navyše dovolanie smeruje len proti jednému zo štyroch exekučných titulov.

Povinný cestou právneho zástupcu v odôvodnení ústavnej sťažnosti poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/169/2016-229 zo dňa 30. 11. 2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28. 03. 2018, a ktorým bolo zrušené uznesenie tunajšieho súdu sp. zn. 15Cb/138/2016-129 zo dňa 18. 10. 2016 o odmietnutí odporu proti platobnému rozkazu č. k. 15Rob/523/2009-38 zo dňa 8. 1. 2010 a vec vrátená tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.

Uvedené rozhodnutie síce bolo senátom krajského súdu prijaté dňa 30. 11. 2017, avšak z elektronického Registra súdnych spisov vyplýva, že vypracované bolo až dňa 22. 02. 2018 a tunajšiemu súdu doručené dňa 26. 02. 2018. Uznesenie bolo právnenému zástupcovi povinného doručené dňa 22. 03. 2018. Tunajší súd v čase vydania ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia, t.j. uznesenia sp. zn. 5Er/259/2014-393 zo dňa 01. 02. 2018 nemal a ani nemohol mať vedomosť o vyššie uvedenom uznesení Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/169/2016-229 zo dňa 30. 11. 2017.»

6. Vyjadrenie okresného súdu ústavný súd zaslal 9. júla 2018 právnenému zástupcovi sťažovateľky s možnosťou zaujať k nemu stanovisko. Požiadal aj o vyjadrenie k možnému upusteniu od ústneho pojednávania o sťažnosti.

7. Právny zástupca sťažovateľky doručil ústavnému súdu 25. júla 2018 súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci. Vo svojom vyjadrení tiež reagoval na stanovisko okresného súdu a v podstatnom uviedol, že okresnému súdu oznámil:

«- jednak súdu prvej inštancie v zisťovacom konaní, ktorý oba platobné rozkazy vydal a žiadal o ich doručenie, čo súd prvej inštancie v oboch prípadoch aj urobil, pričom z referátov súdu v oboch spisoch je zrejmé, že Platobný rozkaz 1 aj Platobný rozkaz 2 súdy doručovali opätovne preto, lebo neboli nikdy doručené do vlastných rúk.

- ako aj v exekučnom konaní spolu s návrhom na zastavenie a odklad exekúcie riadiac sa celkom nepochybným a zákonným presvedčením, že „ako na podnose“ celým radom dôkazov preukázaná skutočnosť, že domnelý „exekučný titul“ nenadobudol vlastnosť právoplatnosti a vykonateľnosti je tá hlavná a základná vec, ktorú exekučný súd musí skúmať aj bez návrhu v akomkoľvek štádiu exekučného konania...

... Na tomto mieste je potrebné povedať, že chvalabohu táto bezprecedentná svojvôľa Okresného súdu Spišská Nová Ves neostala bez povšimnutia a bola vo veci Platobného rozkazu 1 napadnutá dovolaním generálneho prokurátora SR, vo veci Platobného rozkazu 2 revidovaná Krajským súdom v Košiciach, keď zrušil uznesenie o odmietnutí zjavne včas podaného odporu voči Platobnému rozkazu 2 a v exekúcii revidovaná odložením vykonateľnosti uznesenia o nepovolení odkladu exekúcie dočasným opatrením Ústavného súdu Slovenskej republiky v tomto konaní.

Za takto načrtnutej situácie (kedy neospravedlňiteľné pochybenia Okresného súdu Spišská Nová Ves musí naprávať niekoľko orgánov súdnej či dozor nad zákonnosťou vykonávajúcej moci) až neuveriteľne pôsobí vyjadrenie exekučného súdu o tom, že dovolanie smeruje len proti jednému zo 4 exekučných titulov a že o zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Košiciach vo veci Platobného rozkazu 2 nemal a ani nemohol mať vedomosť.

Pokiaľ ide o prvú z uvedených skutočností (že spochybnené sú iba 2 „exekučné tituly“) sťažovateľ uvádza, že exekučný súd akosi pozabúda na to, že týmito dvoma exekučnými titulmi je exekvovaná prevažná časť istiny vo výške takmer 700.000.- EUR, ako aj príslušenstva, vo vzťahu ku ktorej exekučný súd dávno po preukázaní vyššie uvedených skutočností sťažovateľom mal exekúciu čiastočne v zmysle § 57 ods. 1, písm. a) a ods. 3 EP zastaviť, nakoľko nie sú právoplatné ani vykonateľné.

Na celej veci je však rozhodujúce, že exekučný súd mal a mohol mať vedomosť o tom, že takéto konania prebiehajú a môžu smerovať k zastaveniu exekúcie, čo preukazovalo skutočnosť odôvodňujúce povolenie odkladu exekúcie tak, ako sa ho sťažovateľ svojím návrhom domáhal, resp. priamo povinnosť exekučného súdu exekúciu vykonávanú na základe neprávoplatných a nevykonateľných exekučných titulov okamžite zastaviť.

Exekučný súd však všetky tieto konania a prebiehajúce procesy jednoducho **IGNOROVANÉ** (vo vzťahu k Platobnému rozkazu 2 dokonca bez čo i len jednej jedinej vety

v odôvodnení, čo sa vo svojom vyjadrení v tomto konaní snaží bagatelizovať tým, že o zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Košiciach vo veci Platobného rozkazu 2 nevedel len so strohým a neudržateľným odôvodnením, že musí rešpektovať exekučné tituly.

Sťažovateľovi na tomto mieste nedá nepoukázať na to, že už v predchádzajúcom uznesení, ktorým exekučný súd zamietol odklad exekúcie exekučný súd poukazuje (bod 24 odôvodnenia), že voči uzneseniu o odmietnutí odporu vo veci Platobného rozkazu 2 bolo podané odvolanie, ale o tomto nebolo doposiaľ rozhodnuté, ktorá skutočnosť jasne preukazuje vedomosť exekučného súdu o konaní, ktorého výsledkom môže byť zrušenie exekučného titulu, no napriek tomu takéto konanie ignoruje.

Konečne, exekučný súd je tu primárne na to, aby v každom štádiu exekučného konania ex officio preveroval, či exekučný titul je právoplatný a vykonateľný (§ 57 ods. 1 písm. a) EP).

Exekučný súd to nielenže neurobil (to by musel exekúciu rovno z podstatnej časti zastaviť), ale snaží sa dokonca argumentovať, že táto povinnosť (ex officio preverovať vykonateľnosť exekučného titulu) mu ani len nepatrí, pokiaľ je „exekučný titul“ opatrený doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti, čo je ale neprípustné.»

8. Ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát ústavného súdu sťažnosť prerokoval na svojom neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov.

II.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

12. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

13. Vychádzajúc z podstaty námietok sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že zásadne nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 391/09). Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08).

14. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy.

15. Z napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd zistil, že okresný súd napadnutým uznesením nepovolil odklad exekúcie. V odôvodnení svojho napadnutého uznesenia okresný súd uviedol:

«2. V priebehu exekučného konania dňa 27. 12. 2017 bolo súdu doručené podanie ktorým povinný prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal povoliť odklad exekúcie.

3. Svoje podanie povinný odôvodnil tým, že dňa 04. 05. 2017 bolo na Najvyšší súd Slovenskej republiky podané dovolanie generálneho prokurátora pod sp. zn. VI/2 Pz 49/17/1000-10 proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Cob/190/2016-127 zo dňa 27. 12. 2016 a tiež dovolanie povinného (žalovaného) zo dňa 27. 03. 2017 podané na Najvyšší súd Slovenskej republiky proti tomu istému uzneseniu Krajského súdu v Košiciach. Povinný vo svojom podaní tiež poukázal na skutočnosť, že neodkladným výkonom exekúcie v spojení s nemožnosťou navrátenia do pôvodného stavu v exekučnom konaní s prihliadnutím na extrémne vysokou vymáhanou sumou by pre povinného ak obec znamenalo mimoriadne nepriaznivé, priam likvidačné následky spojené s nemožnosťou vykonávať základné úlohy obce s výrazným dopadom na povinného aj na jeho obyvateľov. Povinný tiež vo svojom podaní vyjadril názor, že vzhľadom na podané dovolania, resp. prebiehajúce odvolacie konanie na Krajskom súde v Košiciach o odvolaní povinného (žalovaného) proti uzneseniu tunajšieho súdu sp. zn. 15Cb/138/2016-129 zo dňa 18. 10. 2016 je možné dôjsť k záveru o neprávoplatnosti a nevykonateľnosti platobných rozkazov - "exekučných titulov" v tomto konaní a v konečnom dôsledku tak k zastaveniu exekúcie.»

16. Následne okresný súd v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia po citácii ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“) uzavrel:

«9. Súd k návrhu povinného o odklad exekúcie uvádza, že povinný síce podal proti exekučnému titulu dovolanie a návrh na odklad jeho vykonateľnosti, avšak súd je toho názoru, že podanie dovolania nemá samo o sebe žiaden vplyv na vykonateľnosť a právoplatnosť exekučného titulu. Dovolanie ako také nemá suspenzívny účinok a teda podanie dovolania nezakladá odklad vykonateľnosti ex offo. Takáto skutočnosť nastáva len

v prípade, že dovolací súd na návrh odloží vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody osobitného zreteľa. Kým dovolací súd právoplatne nerozhodne o odklade vykonateľnosti exekučného titulu, exekúcia je vedená na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia. Obsahom takéhoto rozhodnutia je exekučný súd viazaný a musí z neho vychádzať. Prípadné vady základného konania (aj vtedy ak by existovali) sa do exekučného konania neprenášajú. To teda znamená, že nedostatky v základnom konaní vytykané povinným sú pre exekučné konanie bez právneho významu. Nerešpektovanie exekučného titulu by totiž podľa názoru súdu znamenalo „nepripustnú nápravu“ vykonávaného rozhodnutia.»

17. Ústavný súd vychádzajúc z relevantných ustanovení právnych predpisov, ktoré sa na danú vec vzťahujú a v kontexte rozhodných skutočností konštatuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je zjavne nedostatočné a arbitrárne. Predmetom rozhodovania okresného súdu bolo posúdiť, či v prebehajúcom exekučnom konaní sú splnené podmienky na odklad exekúcie z dôvodov, ktoré sťažovateľka uviedla vo svojom návrhu. Ústavný súd k podmienkam odkladu exekúcie už v minulosti uviedol, že povolenie odkladu exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku predpokladá preukázanie takých okolností, z ktorých vyplýva, že možno dôvodne očakávať zastavenie exekúcie v dôsledku splnenia podmienok ustanovených na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku. Pred povolením odkladu exekúcie z tohto dôvodu by malo byť teda dostatočne osvedčené, že sa začalo konanie alebo iný právny postup, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť spôsobujúca zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku (m. m. I. ÚS 359/09, bod 13).

18. Sťažovateľka vo svojom návrhu uviedla, že vo vzťahu k jednému exekučnému titulu – platobnému rozkazu okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 15 Rob 523/2009, ktorý slúži ako podklad pre vedenie exekúcie v napadnutom konaní, v súčasnosti prebieha odvolacie konanie proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 15 Cb 138/2016, ktorým bol odpor voči označenému platobnému rozkazu odmietnutý ako podaný zjavne oneskorene, pričom v čase doručenia návrhu na odklad sťažovateľka nemala vedomosť o tom, že príslušný krajský súd už o opravnom prostriedku rozhodol, hoci písomné vyhotovenie

rozhodnutia ešte nebolo vyhotovené. Vychádzajúc z uvedeného je potrebné konštatovať, že sťažovateľka vo svojom návrhu osvedčila, že vo vzťahu k jednému z exekučných titulov prebieha konanie o opravnom prostriedku, ktoré je objektívne spôsobilé, v prípade, že okresný súd [potom, čo Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) zrušil odvolaním napadnuté uznesenie sp. zn. 15 Cb 138/2016, pozn.] po zrušení svojho rozhodnutia o odmietnutí odporu dospeje k záveru, že sťažovateľka svoj odpor účinne podala včas, dosiahnuť stav, že predmetný exekučný titul zanikne ex lege, čo bude mať za následok to, že exekúcia v tejto časti bude musieť byť zastavená. Obdobne sťažovateľka vo vzťahu k druhému exekučnému titulu – platobného rozkazu sp. zn. 11 Rob 244/2009 uviedla, že okresný súd jej odpor odmietol uznesením sp. zn. 10 Cb 129/2016, proti ktorému sa odvolala. Odvolací súd však jej odvolanie odmietol ako neprípustné, preto sťažovateľka podala dovolanie a následne aj generálny prokurátor Slovenskej republiky, o ktorom nebolo dosiaľ rozhodnuté. Aj v danom prípade možno konštatovať, že aj vo vzťahu k ďalšiemu exekučnému titulu bolo začaté konanie, ktoré môže viesť k zastaveniu exekúcie v prípade, že rozhodnutie okresného súdu o odmietnutí odporu bude odvolacím súdom zrušené a bude okresným súdom posúdené ako podané včas a účinne.

19. V nadväznosti na uvedené ústavný súd sa nestotožňuje s názorom zákonného sudcu, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia tvrdil, že kým dovolací súd právoplatne nerozhodne o odklade vykonateľnosti exekučného titulu, exekúcia je vedená na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia a tým je exekučný súd viazaný, v opačnom prípade by to znamenalo neprípustnú nápravu vykonávaného rozhodnutia. Totiž aj napriek tomu, že sťažovateľka podala svoje dovolanie spolu s návrhom na odklad vykonateľnosti rozhodnutia, ktoré je exekučným titulom v napadnutom konaní, okresný súd bol oprávnený podľa Exekučného poriadku povoliť odklad exekúcie aj sám. Takisto bol okresný súd oprávnený a zároveň povinný vo svetle namietaných tvrdení posúdiť právoplatnosť a vykonateľnosť exekučného titulu, a nie odvolávať sa na vyznačenú doložku právoplatnosti a vykonateľnosti, ktorej prezumovaná správnosť bola spochybnená.

20. K povahe doložky právoplatnosti, hoci v iných súvislostiach Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol:

„Doložka právoplatnosti síce nie je právnou skutočnosťou, ktorá by mala vplyv na právne vzťahy účastníkov konania (takýto vplyv mám len právoplatnosť rozhodnutia ako taká, ktorá nastane nezávisle na vôli súdu či účastníkov konania okamihom, keď sú splnené zákonné podmienky a keď ho už nemožno napadnúť odvolaním), avšak je úradným osvedčením o právnej skutočnosti – nadobudnutí právoplatnosti. Doložka právoplatnosti síce svedčí prezumpcia správnosti, pretože jej vyznačením súd potvrdzuje, že rozhodnutie je právoplatné a že bolo zákonným spôsobom doručené, čo ale neznamená, že z jej nesprávnosti nemožno vyvodzovať dôsledok, rovnakej povahy ako zákon vyvodzuje z nesprávneho poučenia o odvolaní v zmysle § 204 ods. 2 prvá veta O. s. p. (per analogiam).“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 39/2010 z 25. apríla 2012)

21. Pokiaľ sa okresný súd s námietkami sťažovateľky vo svojom rozhodnutí o návrhu na odklad exekúcie nevysporiadal, pričom sťažovateľka namietala skutočnosti, ktoré vyvracajú prezumpciu správnosti vyznačených doložiek právoplatnosti a spochybňujú právoplatnosť a vykonateľnosť dvoch exekučných titulov, bolo povinnosťou okresného súdu posúdiť a náležite zdôvodniť, kedy namietané rozhodnutia ako exekučné tituly mali nadobudnúť právoplatnosť a prečo výsledok namietaných prebiehajúcich konaní o opravných prostriedkoch nemohol viesť k zastaveniu exekúcie. Ak tak okresný súd neurobil, zaťažil svoje rozhodnutie arbitrárnosťou. Okresný súd ďalej v napadnutom uznesení sa vôbec nevysporiadal so skutočnosťou, že vo vzťahu k druhému exekučnému titulu bolo rozhodnutie o podanom odpore zrušené uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Cob 169/2016 z 30. novembra 2017. Zákonný sudca vo svojom stanovisku k prijatej sťažnosti argumentoval tým, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia (1. februára 2018) nemal o ňom vedomosť, pretože bolo zverejnené v elektronickom registri súdnych spisov až 22. februára 2018. K tejto argumentácii zákonného sudcu sa žiada dodať, že register súdnych spisov ako elektronický modul prístupný na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky je výslovne určený účastníkom súdneho konania ich právnym zástupcom, osobám pribratým do súdneho konania a tretím stranám, rozhodne nie však všeobecným súdom, preto ústavný súd takúto obranu ani nemohol akceptovať. Nič nebránilo okresnému súdu relevantným spôsobom zisťovať, či o odvolaní

bolo rozhodnuté a akým výrokom, a to aj v prípade, že písomné vyhotovenie rozhodnutia ešte nebolo vyhotovené.

22. Ako už ústavný súd v bode 17 odôvodnenia tohto rozhodnutia uviedol, úlohou okresného súdu bolo posúdiť, či vo vzťahu k označeným exekučným titulom prebieha konanie alebo iný právny postup, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť spôsobujúca zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Argumentácia okresného súdu, podľa ktorej okresný súd musí rešpektovať doložku právoplatnosti a pokiaľ dovolací súd nerozhodne o odklade vykonateľnosti, nie je možné povoliť odklad exekúcie, pretože by znamenalo „nepripustnú nápravu“ vykonávaného rozhodnutia, je mylná, pretože ak by takýto právny názor bol uplatňovaný bez ďalšieho, tak by v princípe k odkladu exekúcie z dôvodu uvedenom v § 56 ods. 2 Exekučného poriadku nikdy ani nemohlo dôjsť a označený dôvod odkladu exekúcie by bol len obsolétou právnou normou.

23. Výklad relevantných právnych noriem nemôže byť taký formalistický, aby sa ním v konečnom dôsledku nielen zmaril účel súdnej ochrany, ale aj zabránilo v prístupe k súdnej ochrane z dôvodov, ktoré nemožno v právnom štáte v žiadnom prípade pričítať strane konania, ktorá sa tejto ochrany domáha.

24. Úlohou všeobecných súdov nie je len vyhľadávať abstraktné pokyny zakotvené v právnej úprave, ale hľadať ich uplatnenie v konkrétnych prípadoch tak, aby rozhodnutia všeobecných súdov odrážali pravý zmysel nachádzania spravodlivosti.

25. Všeobecný súd poskytujúci ochranu strane konania je povinný poskytnúť jej ju v požadovanej kvalite, ktorej zodpovedá odôvodnenie rozhodnutia reflektujúce na všetky zásadné otázky. Ide pritom o tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (napr. rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Georgiadis c. Grécko* z 29. 5. 1997 a vo veci *Higgins c. Francúzsko* z 19. 2. 1998).

26. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

27. Z citácie odôvodnenia napadnutého uznesenia (bod 17 tohto rozhodnutia) vyplýva, že okresný súd sa pri rozhodovaní danej veci neriadil týmito zásadami právneho štátu.

28. Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutia súdu boli zdôvodnené a presvedčivé. Výrok súdu je koncentrovaným vyjadrením jeho záverov vykonaných v priebehu celého konania. Takýto postup vyplýva z potreby transparentnosti vysluhovania spravodlivosti, ktorá je nevyhnutnou súčasťou každého justičného aktu (III. ÚS 311/07).

29. Okresný súd podľa názoru ústavného súdu dostatočne nereflektoval na zásadné a podstatné argumenty sťažovateľky týkajúce sa postupov, ktoré môžu privodiť zánik exekučných titulov ako predpokladu na povolenie odkladu exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku a uprednostnil formalizmus rozhodovania, ktorý povýšil nad zmysel súdnej ochrany, v rámci ktorej sa sťažovateľka domáhala spravodlivosti, čo priamo súvisí s poskytovaním súdnej ochrany, a čo teda malo za následok porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku rozhodnutia).

30. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s ustanovením § 56 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

31. Vzhľadom na to, že ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, bolo pre dovŕšenie ochrany porušených práv potrebné využiť aj právomoc podľa čl. 127 ods. 2 ústavy, resp. podľa § 56 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde, a preto zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu (bod 2 výroku rozhodnutia).

32. V ďalšom postupe je okresný súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde). Okresný súd je tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné jeho doručením (§ 56 ods. 7 zákona o ústavnom súde).

III.

33. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

34. Ústavný súd rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Právny zástupca sťažovateľky si uplatnil trovy konania, ktoré však vyčíslil v sume 3 633,55 €.

35. Ústavný súd priznal sťažovateľke trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta, a vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby 1/6 z výpočtového základu.

36. Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby je v danom prípade priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku

2017 v sume 884 €. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2017 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) po 147,33 €. Ďalej má právny zástupca sťažovateľky aj nárok na náhradu režijného paušálu za tri úkony právnej služby podľa vyhlášky vykonané v roku 2017 po 8,84 €. Keďže právny zástupca sťažovateľky je zároveň platiteľom dane z pridanej hodnoty, odmena a náhrady sa zvyšujú podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty.

37. Ústavný súd tak priznal sťažovateľke náhradu trov konania v celkovej sume 562,21 €. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (bod 3 výroku tohto rozhodnutia).

38. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. augusta 2018